

Hit Élet

IV. ÉVFOLYAM
2009. 2. szám 31.

NAGYBÖJT

A nagyböjt a keresztények számára bűnbánati időszak, amely alkalmat ad a lemondásra, a hitben való elmélyülésre és kiengesztelődésre, hogy méltóképpen felkészülhessenek Jézus Krisztus feltámadásának, a húsvétnak a megünneplésére.

Hamvazószerda abból az ősi hagyományból ered, hogy a hívők a vezeklés részeként hamut szórtak a fejükre. Ennek emlékét a mai napig őrzi a szertartás: az előző évben megszentelt és elégetett barka hamujából a pap ezen a napon (és nagyböjt első vasárnapján) keresztet rajzol a hívek homlokára, miközben ezt mondja: „*Emlékezzél, ember, hogy porból vagy és porrá leszel!*” A hamu egyszerre jelképezi az elmúlást és a megtisztulást.

Mivel a vasárnapokat az Egyház nem számítja böjti napnak, a VII. század óta szerdai nappal kezdődik a nagyböjt, így hamvazószerdától húsvét vasárnapig a böjti napok száma éppen negyvenet tesz ki.

Miért éppen negyven napig tart a nagyböjt? A Szentírásban számos esemény kapcsolódik a negyvenes számhoz, ami ezeknek a jelentőségét hangsúlyozza. Jézus Krisztus nyilvános működésének megkezdése előtt negyven napot töltött a pusztában. Negyven napig tartott a vízözön, negyven évig vándorolt a pusztában a zsidó nép, Mózes negyven napig tartózkodott a Sínai hegyen és Jónás próféta negyven napos böjtöt hirdetett Ninivében.

A böjt vallásos gyakorlata a figyelem középpontjába állítja a bűnbánat, a megtisztulás, az áldozat és a könyörgés fontosságát, jelzi az ember Isten iránt tanúsított szeretetét és az érte való áldozatvállalását. Nagyböjtben a keresztények különös figyelmet fordítanak a szegények megsegítésére is.

Az Egyház hamvazószerdára és nagypéntekre szigorú böjtöt rendel: a 18 és 60 év közötti híveknek csak háromszor lehet étkezniük és egyszer jóllakniuk. E két napon és nagyböjt többi péntekén 14 évesnél idősebb tagjait arra kéri az Egyház, hogy a böjti fegyelem részeként ne fogyasszanak húst.

Nagyböjti gondolatok

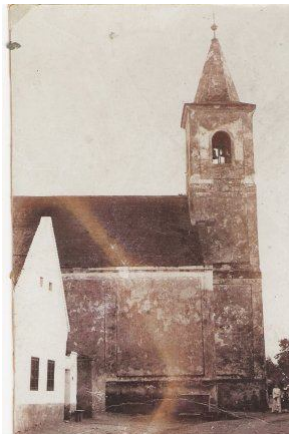
Még a "legvilágibb" ember is belefárad egy idő után a nyüzsgésbe, a színes karneváli forgatagba. Titkon szeretne talán egy kicsit egyedül lenni. Annak ellenére, hogy "nem jó az embernek egyedül" (Ter 2,18.). Nem jó, mert alapvetően társas lényeknek vagyunk teremtve. Éppen ezért, a tudatosan vállalt magány sem lehet öncélú. Ugyanis sohasem lehet végcél, legfeljebb csak eszköz. Olyan eszköz, melynek segítségével az emberi személyiség "csiszolódik", regenerálódik, tisztul. S ily módon önmaga tökéletesedése által szolgál annak a szűkebb és tágabb közösségnek az épülésére, ahová sorsa rendeltetett. Az efféle magányra - hosszabb vagy rövidebb ideig, de - minden embernek szüksége van (lenne).

Ez az egyedüllét nem azonos az "édes semmittevéssel", a kényelmes kikapcsolódással vagy nyári üdüléssel. Sokkal inkább kemény, akaratot edző, vágyat zabolázó "kúra": a lemondás időszaka. Az önuralomé a főszerep, mert minél inkább elhatározunk valamit, annál inkább erőfeszítésbe kerül a megtartása. (A kísértő mindig korszerű - még ha a lényeg időtlen idők óta ugyanaz is -, a testet kényezteti, az ösztönökön keresztül gyakorol befolyást, de végül mindig a lelket igyekszik megkaparintani.) Ezért aztán nem annyira a kényelemszerető test, hanem a lélek úzi a "pusztába" az embert.

De - jó esetben - mire is használja ezt a "pusztai negyven napot" a hívő ember? Szembenéz önnön fogyatékoságaival, gyöngeségeivel. Leteszi a színesen csillogó, külsőségeket jelképező báli ruhát, s magára ölti az önvizsgálat szürkébb - ám annál érdemszerzőbb köntösét. A homlokán porladó hamu figyelmezteti: "Por vagy! Csak a lelked halhatatlan. Ezért csak akkor érezheted magadat otthon a testedben, ha a lelkeddel is jóban vagy: ha rend van benned." Egy időre azonban el kell fordulnunk e zajos világ harsogó nyüzsgésétől.

Nézzünk magunkba, majd pedig a Keresztre; rendezzük "sorainkat" és újra találjuk meg a helyünket! A nagyböjti hetek és napok erre kínálnak lehetőséget...

Ismerjük meg a plébániakerületet
Badacsonytördemic és temploma

Tördemic 1297-ig a lábdi plébániához tartozott. Ekkor a Tördemicen lakó Pető Péter gróf a lábdi templomba menet a „Lábdi István fiainak irigységéből megöletett és örököszt nem hagyott maga után. Ekkor Tördemic teljesen elválasztatott a Lábdi plébániától önálló egyház és plébánia lett. 1299-ben avatták kápolnáját Szent János tiszteletére. Valószínűleg a jelenlegi templom helyén állt. A török dúlás idején a tördemici plébánosok a közeli Szigliget várában laktak és innen irányították a tördemici egyház ügyeit. 1758-1783 között épül fel a jelenlegi templom elődje, amely 1821-ben leégett, de a hívek és a plébánia pénzéből újraépítették.

1860-ban ismét tűz pusztította el, de még ez évben felépítették. 1862-ben 4 haramia kirabolta a templomot és a plébánia pénztárát. 1871. év augusztus 30-án II. Lipót belga király felesége Mária Henrietta, aki József nádor, királyi herceg leánya volt kíséretével meglátogatta a plébániát. 1882-ben 8 változatú új orgonát szereztek be. 1899-ben Papp Imre plébános a templomtoronyba vasharanglábat épített

1904-ben rossz állapota miatt, és mivel a hívők nehezen fértek el benne lebontották a templomot, és Kankó József akkori templomgyűjtése nyomán, illetve a hívők adományiból elkezdték a új templom építését, de a tervek elcserélődnek az azonos időben tervezett tapolcai templom terveivel így épült fel ebben a kis faluban a szokatlanul nagy és impozáns templom. Felszentelésére 1905 októberében került sor. A templom védőszentje Szent Mihály.

Szentélyét 1955-ben Rezes Molnár Lajos festőművész festette ingyen, a szentély falain levő angyalfejek modelljei a faluban élő 10-11 éves leánykák voltak. Az 1990-es években kívül-belül renoválták. A templom bejáratával szemben állva láthatunk lét lapos követ a földben a plébánia épület falához közel. Ez volt az úgy nevezett „szégyenkő”, melyre vasárnapi szentmise előtt állították a tíz parancsolat ellen vétőket.

(forrás: www.badacsonytordemic.hu)

Pilinszky János: Kölcsönös szeretet – kölcsönös szenvedés

Hamvazószerdán s a rákövetkező vasárnapon, hamuból rajzolt kereszttel jelölte meg az egyház övéi homlokát. Tudjuk, a hamu gyászt és mulandóságot jelent, a földi élet mulandóságát, a nappali vígság után a természet éjszakáját. A farsang véget ért; a világ ránk sötétedett. De mi is történik az éjszakában? *Ebben az éjszakában?*

Hamvazószerda jele, szürke hamuja arra figyelmeztet, ami sorsunkban törékeny, emberségünkben esendő. Arra, hogy halandók vagyunk. Mivel csak így, ennek teljes tudomásulvételével érthetjük meg azt a másik „gyengeséget”, „isteni gyengeséget”, amire hamvazószerdán fölkészülünk: Krisztus halálát.

A nagyböjt első napja nem véletlenül a halandó emberé, ahogy az utolsó se véletlenül a sírba fektetett Istené. Krisztus halandóságunkban adhatott nekünk egyedül halhatatlan találkozót, ahogy ezt a József Attila-sorok szándékuk ellenére is megfogalmazzák: „Aki halandó, csak halandót / szerethet halhatatlanul”. Ez az isteni szeretet legmélyebb titka, mely épp veszendőségünket választotta örök találkozóhelyül.

A hamu keresztjéről a kereszt halottjáig egyenes út vezet, egyazon út különböző stációin át. Minden állomás veszendőségünk egy-egy fejezete: tökéletes osztozkodás Isten és ember közt – halálban és halhatatlanságban.

Tompa Mihály: Bűnbocsánat

Az arc porban hever s a köny ömöl,
A hű vezeklő bűnét látja csak ...
S hogy Istenhez fordul bocsánatért:
Szétválni kezd lelkében szín, salak.
S ha a sziv meglágyult, mint a viasz,
Uj ember lenni a bűnös ha kész.
Felé hajlik az égi irgalom:
Bizzál fiam, bűnöd bocsátva lész!

„Amikor böjtöltök, ne öltsetek olyan ábrázatot, mint a képmutatók, akik komorrá változtatják arcukat, hogy lássák böjtölésük! Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. Te, amikor böjtölsz, kend meg fejedet és mosd meg arcodat, hogy ne lássák rajtad az emberek, hogy böjtölsz, hanem csak Atyád, aki a rejtekben is ott van! Akkor Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.” - Mt 6,16 –18 – A böjt